

UiT Norges arktiske universitet

SOK-3073 Idéverksted

Innføring av en turistskatt i Norge

Derek J. Clark

Typer turistskatt (Wikipedia)

Types [\[edit \]](#)

Per diem tax [\[edit \]](#)

As of 2019, [Bhutan](#) charges \$200 to \$250 per visitor per day,^{[1][3]} considered one of the highest tourist taxes at the time.^[1] Originally people from India, Bangladesh, and Maldives were exempt from part of the fee, but the country plans to increase fees for these visitors beginning in 2020.^{[4][5]}

Hotel tax [\[edit \]](#)

Main article: [Hotel tax](#)

Many countries in Europe charge a per-day tax on rooms in hotels and other temporary accommodation. In Germany, the tax is levied by cities in addition to VAT and is called [Kulturförderabgabe](#) ^[de] ([lit. 'culture promotion tax']) or "bettensteuer" (bed tax). In many municipalities business travelers are exempt from paying it.^{[6][1]} Spanish municipalities also charge local hotel tax of a few euros flat fee. In Greece the hotel tax, charged from 2018, ranges from 0.50 euros to 4 euros. Romania, in addition to other tourist taxes, charges 1% of the price of the accommodation nationally.^[1] Many US states and municipalities charge hotel tax. The highest rate is [Houston](#) at 17% of the cost of lodging daily.^{[1][7]}

In the Netherlands, cruising tax is also charged for people staying in cruise ships docked in the city, while separate taxes target people staying in hotels.^[1]

Restaurant tax [\[edit \]](#)

Taxes on restaurants can also be considered a form of tourist tax.^[2]

Arrival tax [\[edit \]](#)

In 2019, New Zealand was planning to institute a \$35 arrival tax for visitors from countries beyond the Pacific region. It was estimated to raise NZ\$80 million annually and reduce the number of visitors by 20,000 annually.^{[1][8]} Venice introduced a 10-euro entrance fee in 2018, and [Civita di Bagnoregio](#) charges a 5-euro entry fee as of 2019.^[1]

Departure tax [\[edit \]](#)

Main article: [Departure tax](#)

Most Caribbean countries charge a [departure tax](#) (in 2019, it was \$51 in [Antigua and Barbuda](#), and \$15 in [Bahamas](#)) which is automatically added to airline fares. As of 2019, Japan charged a 1,000-yen "[sayonara tax](#)" to visitors leaving the country. Proceeds were used to fund the [2020 Summer Olympics](#), which were scheduled to be held in Tokyo. Indonesia charges a departure tax, but it differs depending on the airport.^[1]

Meld. St. 19 (2016–2017)

Opplev Norge – unikt og eventyrlig

Nærings- og
fiskeridepartementet

Fellesgodefinansiering ved særskatt

Spesifikke reiselivsskatter for å finansiere fellesgoder i reiselivet, finnes i dag i flere land, som regel på lokalt eller regionalt nivå. Denne typen skatter er kjent under navn som turistskatt, kurtax, hotellskatt, byskatt og overnattingsskatt. Norge har ikke på noe nivå i forvaltningen tilsvarende øremerkede skatter for reiselivet.

Fordelen ved reiselivsskatt er at det gir en relativt stabil inntektskilde til finansiering av reiselivsrelaterte fellesgoder. Det kan gjøre det enklere for reiselivsnæringen å drive langsiktig utviklingsarbeid på destinasjonen eller av reiselivsprodukter.

Ulempene er imidlertid tydelige. En reiselivsskatt kan virke konkurransevridende i negativ forstand. Ved å øke prisen på lokale reiselivsprodukter, kan konkurranseevnen svekkes og bidra til å redusere etterspørselen. Det vil også kunne redusere aktiviteten i den lokale økonomien og svekke inntektsgrunnlaget for næringen. Hvis økte priser på reiselivsproduktene bidrar til omdømmetap for destinasjonen, vil effektene av en reiselivsskatt kunne forbli negative også etter at skatten eventuelt fjernes.

Disse faktorene tydeliggjør ineffektiviteten ved å innføre en egen skatt eller avgift som finansieringskilde for enkeltnæringer. Regjeringen vil ikke påføre verken reiselivsnæringen eller øvrig næringsliv økte kostnader på denne måten.

Frivillig (avtalebasert) fellesgodefinansiering

Utgangspunktet for finansiering og produksjon av fellesgoder er at det må skje frivillig av de aktørene som tjener på tiltaket. Det kan være kommunen på reisemålet, eller alle næringsaktørene på stedet som har nytte av tiltaket/godet. Det kan også være en kombinasjon av disse. Flere destinasjoner løser finansiering av fellesgoder ved frivillige spleiselag mellom frivillige, private og offentlige aktører. Det gjelder blant annet for Trysil, Lysefjorden/området rundt Preikestolen og Oslo kommune.

Utfordringer ved frivillig fellesgodefinansiering

Destinasjonene i pilotprosjektet hadde nytte av prosjektet og aktørene tilsluttet seg prinsipielt ideen om å løfte i flokk. Det viste seg likevel vanskelig å få tilstrekkelig med aktører til å forplikte seg til deltakelse i en frivillig modell. Erfaringsrapporten pekte på følgende årsaker:

Se [dokumentet](#)

Turistskatt

[Politisk sak](#)

NHO Reiseliv mener det finnes mange løsninger som er bedre egnet for å skape et bærekraftig reiseliv enn touristskatt. Turistskatt må betales av turistene og vil bidra til at det blir dyrere å feriere i Norge.

Graphic detail

Daily chart

Tourism's boom is not universally welcome

IN MUCH OF the world, the governments of countries and cities design entire economic-development strategies around attracting tourists. In Europe, however, residents of some of the most popular destinations are deciding they now have too much of a good thing. Between 2012 and 2017 visits to Edinburgh, the capital of Scotland, soared by 60%. In response to concerns that these additional tourists have increased crowding for locals, and benefit from public services without paying for them, on February 7th Edinburgh's city council voted to introduce a new tourism tax of £2 (\$2.58) per visitor per day. Venice and Amsterdam are also considering restrictions.

• TURISTSKATT

13. november 2019 kl. 08:24 Lokalbefolkning vil ha turistskatt • Turiststrømmingen til Norge øker kraftig, det samme gjør misnøyen blant lokalbefolkningen i turistområdene. Innovasjon Norge presenterer en undersøkelse hvor misnøyen er stor hos to tredjedeler av lokalbefolkningen, og 65 prosent vil ha turistskatt.

nrk

Turistskatt

OPPSUMMERT

Både Sp og Ap har snudd i synet på turistskatt. Dermed er det flertall på Stortinget for å åpne for at kommuner kan innføre en slik lokal besøksavgift på steder der det er mange turister.

- **2. desember 2019 kl. 03:28 KrF åpner for turistskatt** • For to år siden sa flertallet på Stortinget nei til turistskatt. Ap og Sp har snudd, og nå er KrF på glid. Linda Helleland i Høyre har åpnet for å diskutere en lokal besøksavgift der det er mange turister, skriver [Dagens Næringsliv](#).
- **27. november 2019 kl. 12:01 Flertall for turistskatt** • Både SP og AP har snudd i sitt syn på turistskatt. Dermed er det flertall på Stortinget for å åpne for turistskatt. Det melder DN. –Vi har justert kursen fordi vi ser det kan være behov lokalt å ta i bruk dette i en eller annen form, sier SP.
- **13. november 2019 kl. 08:24 Lokalbefolkning vil ha turistskatt** • Turiststrømmingen til Norge øker kraftig, det samme gjør misnøyen blant lokalbefolkningen i turistområdene. Innovasjon Norge presenterer en undersøkelse hvor misnøyen er stor hos to tredjedeler av lokalbefolkningen, og 65 prosent vil ha turistskatt.
- **18. september 2019 kl. 21:11 Cruisereder vil ha turistskatt** • For å begrense cruisetrafikken i norske fjorder, vil eieren av Viking Cruises, Torstein Hagen, innføre en avgift per cruiseturist. – Vi har vakre ting å tilby, og da tror jeg det er rimelig at byene legger en avgift, sier Hagen til NRK.

Høyre setter foten ned: – Redd nordlysturistene skal flykte til Finland

Nå er det flertall på Stortinget for at turistene skal betale litt ekstra når de besøker Norge. – Uaktuelt så lenge vi sitter i regjering, sier Høyre.

Reiselivsgigant: Turistskatt berre i turistmagnetar

nrk

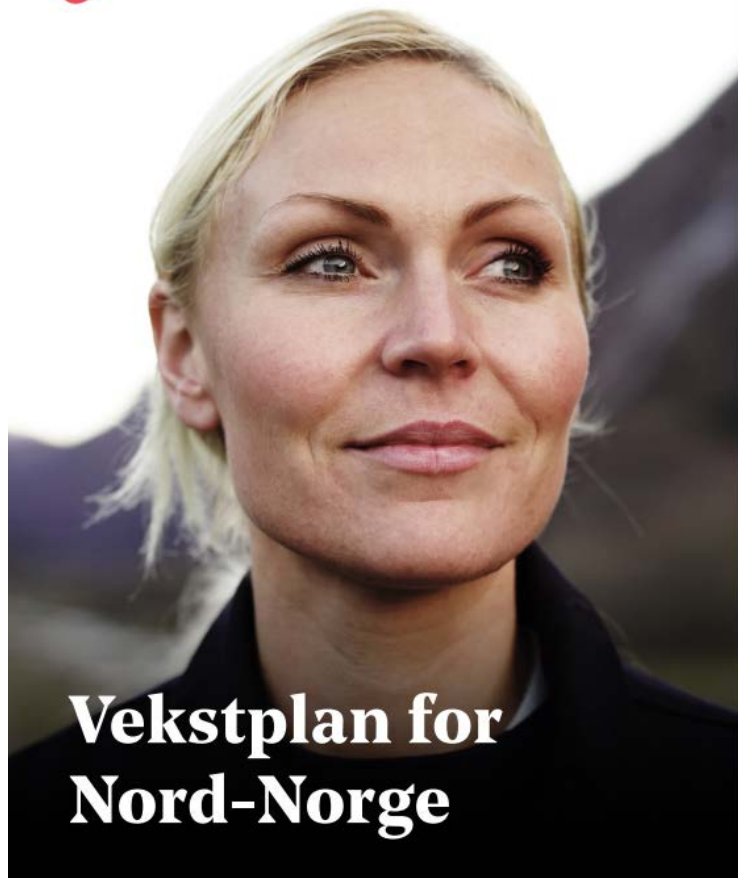
Arbeiderpartiet åpner for lokal turistskatt

29.4.21

Arbeiderpartiet vil åpne for at populære turistmål skal kunne kreve inn lokal turistskatt fra de besøkende.

Arbeiderpartiet

Vekstplan for Nord-Norge

6. Et sterkere reiseliv etter krisen

Fantastiske opplevelser og muligheter har gjort reiselivsnæringen i nord til en viktig bærebjelke for mange nordnorske lokalsamfunn. Næringen har imidlertid blitt svært hardt rammet av koronapandemien, og kommer til å trenge støtte til å bygge seg opp igjen også etter at smitteverntiltakene er borte. Det gir samtidig mulighet til å videreutvikle Nord-Norge som en bærekraftig reisedestinasjon i verdensklasse.

Arbeiderpartiet vil blant annet:

- Stille opp med målrettede og langsiktige tiltak for reiselivet i nord til også de økonomiske konsekvensene av pandemien er bekjempet.
- Utarbeide en egen næringsstrategi for reiselivet i nordområdene der bærekraftig utvikling, helårige arbeidsplasser og verdiskaping er i fokus.
- Sikre lokal verdiskaping ved å legge til rette for at kommuner kan innføre besøksbidrag.

RESEARCH AREAS

Economic Models

Transport Models

Industry and Freight

Travel Behaviour and
Mobility

Regional
Development and
Tourism

Sustainable Urban
Development and
Mobility

Markets and
Governance

Logistics and
Innovation

Foreign tourists positive to pay tourist tax when visiting Norway

Almost 6 out of 10 foreign tourists are willing to pay a "tourist tax" for conserving and facilitating access and use of the Norwegian nature. Only 7 percent say no.

[Rapport](#)

Både norske og utenlandske feriereisende vurderer de ulike forholdene nokså likt som i 2018

Gjestfriheten til lokalbefolkningen er det som vurderes best blant de målte forholdene

Under kan vi se hvordan de feriereisende vurderer de ulike forholdene vedrørende tilfredshet. Summen av disse vurderingene er det som danner den samlede tilfredsheten (jf. forrige side). Her fremgår det at det er gjestfriheten til lokalbefolkningen som er det de feriereisende er mest tilfreds med i 2019. Dette gjelder både norske og utenlandske feriereisende, og var også tilfellet i 2018.

Priser i forhold til kvalitet er det de feriereisende er minst tilfreds med

Det er generelt nokså stor enighet blant de norske og utenlandske feriereisende i deres vurdering av de ulike forholdene for tilfredshet. Det gjelder også hvilket forhold som de er minst tilfreds med. De feriereisende er minst tilfreds med prisene i forhold til kvalitet. Dette er derimot ikke noe nytt, og har vært tilfellet i flere år blant både norske og utenlandske feriereisende.

Vurdering av forhold (andel som er 'svært fornøyd')

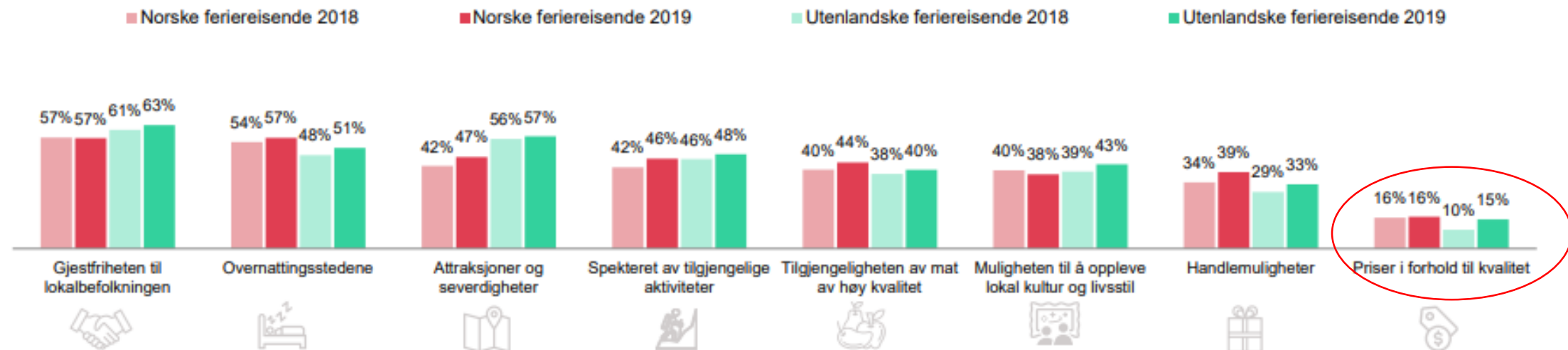
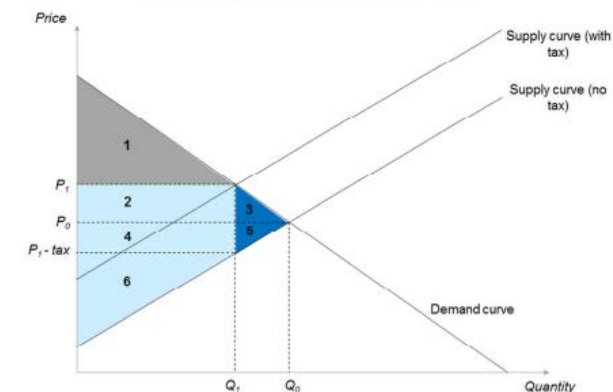

Figure 4: Longlisted and shortlisted case study locations

Figure 13: Deadweight loss of taxation

Source: Varian (2010), PwC analysis

The Impact of Taxes on the Competitiveness of European Tourism

Final Report

Table 11: Estimated impact of a change in occupancy taxes in the Balearic Islands

Assumptions	Change in tax			Impacts	
	Current occupancy tax	New occupancy tax	Change in effective tax rate (% points)	Change in tourism spending in accommodation (%)	Change in producer revenues in accommodation (%) *
Pass-through = 60% Elasticity = -1.65	€0.46-€1.84	€0.96-€2.34	0.25	-0.09%	-0.31%
Pass-through = 100%, Elasticity = -1.65	€0.46-€1.84	€0.96-€2.34	0.25	-0.15%	-0.37%
Pass-through = 60%, Elasticity = -0.8	€0.46-€1.84	€0.96-€2.34	0.25	0.03%	-0.20%

Written by PricewaterhouseCoopers LLP (PwC)
October 2017

Rapport

Estimat fra 2007

Elastisiteter i turisme

Tourism Taxes: Implications for Tourism Demand in the UK

Ramesh Durbarry✉

First published: 11 January 2008 | <https://doi.org/10.1111/j.1467-9361.2008.00432.x> | Citations: 32

TOI rapport
654/2003

Betydningen av indirekte skatter og avgifter for norske reiselivsnæringers konkurranseevne

Petter Dybedal, Viggo Jean-Hansen, Karin Ibenholt,
Anne Brendemoen

Betydningen av indirekte skatter og avgifter for norske reiselivsnæringers konkurranseevne

4 Priselasititeter i reiselivet

I dette kapitlet gjennomgås funn fra studier omkring etterspørselastisiteter for turistrelaterte tjenester, slik som valg av ferieland, transportmåte og overnattingsalternativ. De aller fleste studiene som blir gjennomgått her inneholder elastisiteter estimert på grunnlag av internasjonale data, eller fra andre land enn Norge, men de vil i de aller fleste tilfeller være mulige å overføre til norske forhold. Det er innenfor transporttjenester man finner de mest detaljerte estimatene.

Det vises for øvrig til en mer detaljert gjennomgang i en egen rapport for dette prosjektet (Ibenholt 2001). Dette kapitlet sammenfatter hovedpunktene i denne rapporten.

Rapport

Independent variables	1 ln arrivals	2 ln arrivals	3 ln rexp	4 ln rexp	5 ln rexp cap	6 ln rexp cap
ln y_{UKt}	-0.254 (0.166)		-0.559 (0.135)***		-0.282 (0.076)***	
ln y_{jt}	0.803 (0.555)***		1.039 (0.128)***		0.211 (0.071)***	
ln p_{UKt}	-2.043 (0.358)***	-2.305 (0.393)***	-1.496 (0.294)***	-1.946 (0.309)***	-1.531 (0.083)***	-1.522 (0.089)***
ln p_{kt}	0.580 (0.182)***	0.547 (0.194)***	1.123 (0.151)***	1.068 (0.152)***	0.443 (0.165)***	0.036 (0.181)**
$Europe_{jt}$	0.687 (0.099)***	0.676 (0.106)***	-0.059 (0.082)	-0.026 (0.083)	-0.738 (0.046)***	-0.732 (0.049)***
$Language_{jt}$	0.183 (0.077)**	0.188 (0.081)**	0.246 (0.064)***	0.253 (0.064)***	0.064 (0.035)*	0.066 (0.037)*
ln $comby_{jt}$		0.734 (0.168)***		0.924 (0.137)***		0.019 (0.078)**